

Statusrapport samt regnskab for kvindehaveprojektet i landsbyen Galloya i Gambia

1. Generelt

Projektet kunne under besøg i perioden 12.-26. marts 2019 erklæres færdigt.

34 kvinder har fået hver en jordlod. Oprindeligt havde vi regnet med 24 kvinder, men efterspørgslen har været så stor, at jordlodderne er lavet lidt mindre så flere kvinder kunne være med.

Vores projektleder (Ousman Bah) har siden projektet blev startet op i september 2018 arbejdet utrætteligt på, at alle dele af projektet skulle lykkes, så uden hans daglige indsats var haven ikke der, hvor den er nu.

Udgifterne har kunnet holdes inden for det oprindelige budget på kr. 128.000 (se vedhæftede regnskab).

Alle haver er tilsået/plantet til med løg, tomater, forskellige slags kål, aubergine, okra samt en lokal urt som de kalder "red tee" som bruges meget i deres madlavning, og hvor én af kvinderne allerede var klar til første høst i den første uge af april.

Vi oplevede en meget stor taknemmelighed over at Rotary og andre har bidraget økonomisk til projektet, som helt klart vil føre til sundere kost i landsbyen samt øget velfærd, idet en del af høsten sælges på de lokale markeder.

2. Hegnet

Et solidt trådhegn omkring hele haven samt en port ind til haven er en absolut nødvendighed i Gambia, idet kvæg og geder går løst rundt dernede. Der er i andre haver forsøgt med hegn af naturmaterialer, men erfaringerne viser, at man ikke kan holde dyrene ude, og så spiser indtrængende dyr hurtigt grøntsagerne inden kvinderne kan nå at høste.

Hegnet er blevet dyrere end oprindeligt budgetteret (15%), bl.a. fordi det blev nødvendigt at støbe betonpiller i alle 4 hjørner for at holde trådhegnet stramt, idet trækket på de i betonfundamentet nedstøbte metalstænger var så stort, at disse begyndte at bøje. Selve fundamentet består af 3 lag cementblokke (1 under jorden og 2 over jorden) og her er trådhegnet fastgjort til fundamentet med cement klamper som endvidere er blevet overdækket med cement, så de ikke kan ruste.

3. Markedspladsen

Markedspladsen er ikke helt færdig endnu. Vi har prioriteret dette delprojekt lavest, idet markedspladsen ikke skal bruges, før kvinderne høster deres afgrøder, men forventningerne er, at bygningen er helt færdig medio april 2019.

Markedspladsen er blevet væsentligt dyrere end oprindeligt forudset (ca. 80%), idet der oprindeligt var regnet med en ret simpel konstruktion, som landbyboerne selv kunne opføre. Det har dog været nødvendigt at lave en aftale med professionelle håndværkere, ligesom markedspladsen er gjort større inkl. kontor og redskabsrum ligesom der er etableret toilet i forbindelse med markedspladsen, hvilket der heller ikke var taget højde for oprindeligt.

Pengene for byggeriet er overført til projektlederen, som imidlertid først udbetaler dem i takt med at arbejdet færdiggøres.

4. Vandingsanlægget

Den største enkeltpost i budgettet har været vandingsanlægget (46% af de samlede udgifter), men her er der faktisk realiseret en mindre besparelse.

Vi har haft et af Gambia's mest erfarne brøndboringsfirmaer til at lave vandingsanlægget som totalentreprise inkl. solceller, pumpe, vandtanke, metaltårn samt 6 vandbassiner.

Der er boret 35 meter ned og der er vand fra 25 – 35 m. Vandet har en rigtig god kvalitet og betegnes som rent drikkevand.

Pumpen har en kapacitet på 12.000 liter vand i døgnet, men kan jo kun pumpe i dagtimerne, hvilket har givet et problem efterhånden som flere og flere haver er blevet taget i brug.

Det har nemlig ikke regnet siden oktober 2018, d.v.s. jorden er knastør og kræver rigtig meget vand indtil den har en høj fugtighed. Var haven startet op lige efter regntiden, havde kapaciteten på de 12.000 liter ikke umiddelbart været noget problem.

Vi har derfor måttet købe en eldreven pumpe og i første omgang købe el af naboen, således at vi også kan pumpe vand om natten, hvilket betyder at der lige nu pumpes ca. 18.000 liter i døgnet.

Vi skal dog have vores egen el-forsyning, også af hensyn til kontoret, som havekomiteen og Ousman Bah vil skulle bruge. El-installation var ikke medtaget i budgettet, men den er muliggjort gennem 2 private donationer fra Agnes og Maike.

Det er planen, at vandforsyningen skal sikres ved hjælp af en soldreven pumpe og at el-pumpen kun er en reserve, hvis der skulle være problemer med solceller eller den solcelle drevne pumpe. Havekomiteen appellerede dog til os, om vi i Danmark vil forsøge at skaffe midler til en større solcelle drevne pumpe end den købte. Dels vil der også fremover være perioder, hvor 12.000 l i døgnet ikke er tilstrækkeligt og dels vil der være perioder, hvor solcellerne ikke giver nok energi til at sikre de 12.000 l.

Man mente derfor, at den ideelle løsning ville være en pumpe med en kapacitet på 20.000 l i døgnet. Undertegnede foreslår, at vi gennem Rotary klubberne tager kontakt til Grundfos for at høre, om de evt. vil donere en pumpe. Der vil samtidigt skulle findes penge til yderligere solpaneler.

5. Træning af kvinderne

Der har været afholdt workshop en hel dag for alle kvinderne. Ousman havde engageret 2 meget erfarne instruktører fra det gambiske landbrugsministerium.

Udgifterne hertil beløb sig til 16.000 dalasi mod et budget på 20.000 dalasi.

6. Øvrige udgifter

I det oprindelige budget var der ikke taget højde for udgifterne til rydning af jorden. Der var en del store træer, som skulle fældes og hvor rødderne skulle graves op og herudover var der rigtig mange buske, som skulle fjernes, så jorden var klar til kunne anvendes som haver.

Udgifterne hertil har beløbet sig 33.000 dalasi og er en af årsagerne til, at vores 10% reserve i budgettet er blevet brugt foruden merforbruget til markedspladsen.

Projektskiltet i haven med Rotary logo og klubnavnene mv. var heller ikke med i det oprindelige budget.

7. Afslutning

Som indledningsvist konstateret, er vi totalt set kommet i mål inden for det oprindelige budget på kr. 128.000, hvilket er meget tilfredsstillende.

Haven er i drift og de 34 kvinder er utroligt glade for at have fået denne mulighed, som vil give dem en bedre fremtid.

Den officielle indvielse af haven finder sted til november, hvor bl.a. Flemming Libner og Niels Kjær Hansen fra Rotary kommer med til Gambia, ligesom vi håber at andre fra de 7 klubber, som har deltaget i finansieringen af haven, har lyst til at tage med.

Med venlig hilsen

Preben Holmboe